Scînteia

VIAȚA INTERNAȚIONALĂ

Scînteia

NAȚIUNILE UNITE

Lucrările sesiunii speciale a Adunării Generale a O.N.U. consacrate apartheidului

Intervenția reprezentantului român

NAȚIUNILE UNITE 15 (Agerpres). — La sediul din New York al Națiunilor Unite au luat sfîrșit lucrările celei de-a XVI-a sesiuni speciale a Adunării Generale a O.N.U. consacrate apartheidului și consecințelor sale asupra Sudului continentului african.

Intervenind în dezbaterile din cadrul sesiunii speciale a Adunării Generale consacrate apartheidului și consecințelor sale distructive în Africa australă, reprezentantul permanent al țării noastre la O.N.U. a prezentat poziția României de condamnare a politicii de apartheid și discriminare rasială practicată de regimul din Africa de Sud.

El a evidențiat consecințele destabilizatoare ale politicii de apartheid pentru întreaga regiune a Africii australe, efectele negative ale acesteia asupra situației țărilor din zonă și în primul rînd a celor din „prima linie".

România — a spus el — se pronunță în mod constant pentru înfăptuirea dreptului tuturor popoarelor, inclusiv al poporului din Africa de Sud, de a-și hotărî singure destinele, de a-și alege instituțiile și sistemul de guvernămînt sub care doresc să trăiască și să muncească împreună pentru edificarea unei societăți armonioase. Este esențial ca poporul Africii de Sud să procedeze el însuși la negocieri pentru a pune capăt sistemului de apartheid, convenind toate măsurile necesare pentru transformarea țării într-un stat unit, nerasial și democratic.

Declarația generală, adoptată prin consens, relevă că reglementarea situației de criză din Africa de Sud reclamă : instaurarea unui stat democratic unic și nerasial, egalitatea tuturor cetățenilor R.S.A. indiferent de rasă, culoare, sex sau convingeri politice, garantarea dreptului de activitate politică, crearea unui asemenea sistem juridic care să garanteze egalitatea tuturor cetățenilor în fața legii și care să excludă orice posibilitate de manifestare a sistemului de apartheid și a practicilor rasiale.

Documentul acordă o atenție deosebită creării climatului necesar în vederea angajării dialogului între părțile interesate, menit să ducă la reglementarea situației de criză din sudul continentului african. Este relevată, în context, necesitatea anulării stării de urgență instituită în țară, a interdicției impuse asupra activității partidelor și organizațiilor antiapartheid, retragerii efectivelor militare ale regimului minoritar amplasate în localitățile locuite de populația majoritară sud-africană.

Declarația subliniază necesitatea reglementării problemei sud-africane pe cale pașnică, prin mijloace politice, intensificării ajutorului acordat luptei poporului din R.S.A. împotriva apartheidului, țărilor africane din „prima linie", victime ale agresiunii militare ale Pretoriei, sistării livrărilor de arme și a colaborării pe plan militar cu R.S.A., respectării sancțiunilor economice impuse actualului regim sud-african.

★

PRETORIA 15 (Agerpres). — Vorbind în numele conducătorilor regimului rasist de la Pretoria, Roelof Botha, ministrul de externe al guvernului sud-african, a arătat că declarația sesiunii speciale a Adunării Generale consacrate apartheidului este „inacceptabilă". Referindu-se la substanța Declarației — care cere printre altele, în mod firesc, eliberarea tuturor deținuților politici, legalizarea organizațiilor antiapartheid și ridicarea stării de urgență, Roelof Botha găsește că documentul O.N.U. este menit să întărească poziția Congresului Național African, organizație scoasă în afara legii în R.S.A. Este însă vorba de o lege rasistă, care interzice activitatea politică a A.N.C., a altor organizații ce reprezintă populația de culoare, majoritară, lipsită de cele mai elementare drepturi în țara apartheidului.

★

LUSAKA 15 (Agerpres). — Ziarul zambian „Daily Mail", citînd un purtător de cuvînt al oficiului Congresul Național African (A.N.C.), din Lusaka, a făcut cunoscut că regimul rasist de le Pretoria nu și-a schimbat cu nimic atitudinea față de liderii populației de culoare din Africa de Sud. Astfel, autoritățile sud-africane nu au acordat viza de ieșire din țară unor conducători ai A.N.C. care urmau să sosească în capitala Zambiei pentru convorbiri cu membri ai Congresului Național African aflați la Lusaka. Aceste convorbiri erau consacrate adoptării unui program de acțiune a organizației în vederea deschiderii unui dialog politic cu autoritățile de la Pretoria pentru a scoate țara din criza cauzată de perpetuarea orînduielilor rasiste.

Situația din insulele Comore

NAȚIUNILE UNITE 15 (Agerpres). — Într-un memorandum difuzat la sediul Națiunilor Unite, grupul țărilor musulmane la O.N.U. au solicitat înscrierea pe agenda actualei sesiuni a punctului „Situația gravă din insulele Comore", relatează agenția T.A.S.S. Documentul relevă că, datorită acțiunilor ilegale întreprinse de un grup armat de mercenari străini, în Comore s-a creat o situație de criză, care reprezintă un pericol serios pentru viața locuitorilor acestei țări, pentru pacea și securitatea internațională. Cererea urmează să fie examinată de Comitetul general al Adunării Generale.

O relicvă a „războiului rece"

BONN 15 (Agerpres). — Organizația vest-germană Deutsche Friedens-Union (D.F.U.) a dat publicității la Köln o declarație în care cheamă guvernul federal și guvernele landurilor vest-germane să renunțe la „scandaloasa" politică de interdicții profesionale, prin care cei cu vederi progresiste nu au permisiunea de a ocupa anumite funcții de stat. Această relicvă a „războiului rece" afectează credibilitatea politicii guvernului vest-german, se arată în document.

Necesitatea realizării de noi progrese în tratativele pentru dezarmare

BONN 15 (Agerpres). — În favoarea renunțării de către guvernul vest-german la iraționalele proiecte de înarmare, cum este „Jager 90", și a unei politici „locuințe în loc de cazărmi" s-a pronunțat deputatul social-democrat în Bundestag, Helmut Wieczorek. Potrivit agenției A.D.N., într-un articol publicat în buletinul de presă al P.S.D., el a relevat, totodată, necesitatea realizării de noi progrese în negocierile de dezarmare. Sumele astfel economisite ar trebui alocate pentru combaterea lipsei de locuințe și a șomajului pe termen lung, a apreciat deputatul vest-german.

Impas în negocierile consacrate reglementării problemei cipriote

Consiliul de Securitate a aprobat prelungirea cu încă șase luni a mandatului Forței O.N.U. de menținere a păcii în Cipru

NAȚIUNILE UNITE 15 (Agerpres). — Consiliul de Securitate a aprobat, la recomandarea secretarului general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, prelungirea cu încă șase luni — pînă la 15 iunie 1990 — a mandatului Forței O.N.U. de menținere a păcii în Cipru (U.N.F.I.C.Y.P.), care staționează în această țară din anul 1964.

În raportul cu privire la activitatea U.N.F.I.C.Y.P. înaintat Consiliului de Securitate, secretarul general al O.N.U. și-a exprimat regretul că după convorbirile de la 29 noiembrie și 4 decembrie cu liderii celor două comunități cipriote nu au fost realizate rezultate concrete în direcția pregătirii unui acord general între cele două părți și nu s-a ajuns la un consens asupra reluării negocierilor consacrate reglementării situației din Cipru.

Consiliul de Securitate a cerut secretarului general al O.N.U. să continue misiunea sa de bune oficii. Membrii Consiliului de Securitate au chemat, de asemenea, pe liderii celor două comunități din Cipru să depună eforturi pentru reglementarea pe cale pașnică a situației din insulă și să reia, în acest scop, negocierile directe la începutul anului viitor.

ATENA 15 (Agerpres). — La încheierea vizitei sale oficiale la Atena, președintele Ciprului, Ghiorghios Vassiliou, a declarat că este gata să reia fără condiții dialogul în problema cipriotă, sub auspiciile secretarului general al O.N.U., transmit agențiile de presă.

Convorbirile cu reprezentanții turco-cipriotilor au fost întrerupte în luna iulie, în perioada care a urmat secretarul general al O.N.U., desfășurînd dialoguri separate cu liderii celor două populații în vederea reluării procesului de soluționare a problemei cipriote.

Alegerile prezidențiale din Chile

Victorie a candidatului unic al forțelor democratice de opoziție Patricio Aylwin

SANTIAGO DE CHILE 15 (Agerpres). — Patricio Aylwin, candidatul unic al forțelor democratice de opoziție — între care și partidul comunist — a obținut, practic, victoria în alegerile prezidențiale desfășurate, joi, în Chile, întrunind 55,2 la sută din sufragii, după verificarea a 93 la sută din voturile exprimate — informează agențiile de presă. Candidatul din partea guvernului, Hernan Buchi, i-au revenit 29,4 la sută din voturi, iar celui de-al treilea candidat la funcția supremă de stat, Francisco Errazuriz — 15,4 la sută.

Președintele ales al Republicii Chile va fi instalat oficial la 11 martie 1990.

În sprijinul instaurării păcii în Nicaragua

MANAGUA 15 (Agerpres). — Președintele Republicii Nicaragua, Daniel Ortega, a chemat S.U.A. să respecte voința șefilor de stat centro-americani, exprimată în cursul recentei lor reuniuni, care au subliniat necesitatea demobilizării forțelor contrarevoluționare antisandiniste — transmite agenția T.A.S.S. El a arătat că Statele Unite nu trebuie să pună obstacole în calea activității O.N.U. și a Comisiei internaționale de sprijin și verificare (C.I.A.V.) privind demobilizarea elementelor „contras". Șeful statului nicaraguan a subliniat că demobilizarea antisandiniștilor este o condiție necesară pentru încetarea războiului și instaurarea păcii în Nicaragua, deziderat al poporului nicaraguan și al țărilor din întreaga lume.

MANAGUA 15 (Agerpres). — Vicepreședintele statului Nicaragua, Sergio Ramirez, a conferit cu fostul președinte al S.U.A., Jimmy Carter, fostul președinte al statului Costa Rica, Daniel Oduber, și fostul senator american Daniel Evans. Cei trei oameni politici se află în Nicaragua în cadrul unei misiuni de observare a procesului electoral, care va culmina cu alegerile legislative de la 25 februarie 1990.

S. U. A. atentează la independența Republicii Panama

Generalul Manuel Antonio Noriega, desemnat șef al guvernului

CIUDAD DE PANAMA 15 (Agerpres). — Președintele provizoriu al Republicii Panama, Francisco Rodriguez, a acuzat Statele Unite că atentează la independența țării, recurgînd la blocadă economică și sancțiuni de natură politică, militară și diplomatică — informează agenția I.P.S. Într-un discurs rostit la deschiderea sesiunii Adunării Naționale a Reprezentanților Magistraturilor (for cu funcții legislative), el s-a referit la ultimele acțiuni întreprinse de Administrația americană, respectiv interzicerea ancorării în porturile S.U.A. a navelor care arborează pavilionul panamez și violarea tratatelor privind Canalul Panama prin desemnarea unilaterală a noului administrator al căii interoceanice, începînd cu 1 ianuarie 1990. Vorbitorul a relevat că aceste din urmă măsuri demonstrează încălcarea de către S.U.A. a dreptului panamezilor de a fi o națiune independentă.

★

Adunarea Națională a Reprezentanților Magistraturilor l-a desemnat, în unanimitate, pe șeful Forțelor de apărare din Panama, generalul Manuel Antonio Noriega, ca șef al guvernului țării — informează agenția Prensa Latina.

ORIENTUL MIJLOCIU

- ***Primul ministru al Libanului respinge încercările de divizare a țării în ministate***
- ***Noi incidente în sudul Libanului și la Beirut***

BEIRUT 15 (Agerpres). — Secretarul general adjunct al Ligii Arabe, Lakhdar Ibrahimi, a sosit la Beirut, după încheierea turneului întreprins de membrii Comitetului tripartit al Ligii Arabe cu privire la Liban, în unele capitale arabe și vest-europene. Rezultatele acestui turneu au fost prezentate de Lakhdar Ibrahimi în cadrul unor întrevederi avute după sosirea la Beirut cu președintele Adunării Naționale, Hussein El Husseini, primul-ministru Selim Al-Hoss și ministrul energiei electrice, Nabih Berri.

Într-o declarație citată de agenția M.E.N.A., secretarul general adjunct al Ligii Arabe a spus că oficialitățile din capitalele vizitate au subliniat necesitatea întreprinderii măsurilor necesare pentru restabilirea păcii în Liban și reconstrucția țării.

Primul-ministru al Libanului, Selim Al-Hoss, a elogiat acordul de la Taif subliniind că acesta poate contribui la realizarea păcii, stabilității și unității în țară. El a subliniat că reconstrucția și nu violența este calea spre unificarea țării, dar a adăugat că guvernul pe care il conduce va recurge la forță dacă va fi constrins, pentru readucerea situației din Liban la normal. Într-o chemare adresată libanezilor, în special celor din Beirutul de est, Selim Al-Hoss a avertizat că guvernul nu va tolera nici un act nesăbuit din partea celor care se opun legitimității libaneze. Selim Al-Hoss a respins încercările de divizare a Libanului în ministate, apreciind că o împărțire a țării nu reprezintă o soluție, ci proiectul unui război deschis.

Premierul libanez a relevat că luptele care s-au desfășurat în primăvara și vara acestui an s-au soldat cu peste 1 000 de morți și aproape 4 000 de răniți, fără a mai menționa miile de oameni rămași fără locuință.

BEIRUT 15 (Agerpres). — În sudul Libanului, aflat sub ocupația Israelului, au fost înregistrate noi incidente. În mai multe sectoare de la est de Saida au avut loc ciocniri între milițiile așa-zisei „Armate a Libanului de Sud" — creată și finanțată de Israel —, și luptători din rezistența libaneză, informează agenția M.E.N.A. Părțile au folosit arme automate de mare calibru și piese de artilerie.

Pe de altă parte, agenția T.A.S.S. precizează că în cursul nopții de joi au fost semnalate schimburi de focuri în zona liniei de demarcație dintre sectoarele de est și de vest ale Beirutului între milițiile rivale.

Cea de-a patra „Convenție de la Lome"

MASERU 15 (Agerpres). — Reprezentanți din 68 de țări din Africa, bazinul Caraibilor și zona Oceanului Pacific și respectiv ai celor 12 țări membre ale C.E.E. au semnat vineri în capitala togoleză cea de-a patra „Convenție de la Lome" — informează agenția T.A.S.S. Cu prilejul semnării documentului, ministrul economiei și planificării din Lesotho, Michael Sefali, exprimînd poziția țărilor în curs de dezvoltare, semnatare ale convenției — a remarcat că mijloacele alocate de C.E.E. nu corespund, în mod evident, nici așteptărilor legitime ale acestor țări și nici scopului declarat al Convenției. În acest sens, el a înfățișat situația grea a țărilor în curs de dezvoltare, împovărate de mari datorii externe.

„Declarația de la Dar es Salaam"

Critici la adresa programelor F.M.I. și B.I.R.D.

DAR ES SALAAM 15 (Agerpres). — Rezolvarea problemelor economice ale Africii impune elaborarea unei strategii alternative de dezvoltare, care să se bazeze pe valorificarea cît mai completă a resurselor interne ale țărilor africane, ca și pe lărgirea colaborării internaționale și utilizarea eficientă a ajutorului din afară — se subliniază în Declarația adoptată la încheierea Conferinței internaționale consacrată dezvoltării economiei africane, ale cărei lucrări s-au desfășurat în capitala Tanzaniei. La reuniune au participat oameni de știință și specialiști în diferite domenii, reprezentanți ai cercurilor politice, sindicatelor și organizațiilor de tineret și studențești din țări africane, precum și o delegație a Organizației Internaționale a Muncii.

„Declarația de la Dar es Salaam" relatată de agenția T.A.S.S. atrage în mod expres atenția asupra înrăutățirii serioase, din ultimul deceniu, a situației economice din majoritatea statelor africane, ilustrată și de faptul că producția realizată pe un locuitor al continentului a scăzut în ultimii zece ani de la 752 de dolari la 641 dolari. Încercările de a redresa această situație, prin promovarea așa-numitelor programe de modificări structurale și de refacere economică, elaborate de Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială, nu au dat rezultatele scontate — relevă documentul, menționînd că la scara continentului african există 8 milioane de șomeri, precum și 10 milioane de oameni condamnați să trăiască în sărăcie.

Prognoze economice deloc îmbucurătoare pentru milioane de polonezi

relatează agenția T.A.S.S.

VARȘOVIA 15 (Agerpres). — După cum relatează agenția T.A.S.S., în primele luni ale anului viitor, milioane de polonezi se vor confrunta cu noi dificultăți ca urmare a măsurilor drastice adoptate în vederea însănătoșirii economiei — măsuri ce vor fi aplicate în Polonia începînd de la 1 ianuarie 1990, la recomandarea Fondului Monetar Internațional. La această concluzie neliniștitoare a ajuns Ministerul de Finanțe polonez. M. Dombrowski, secretar de stat la acest minister, a declarat că deosebit de dificile vor fi primele două trimestre, cînd scăderea veniturilor reale ale populației va fi de cel puțin 20 la sută.

Încă de pe acum este clar că prognoza preliminară privind creșterea prețurilor cu 43 la sută în luna ianuarie a fost în mare măsură nerealistă. De exemplu, prețurile la cărbune vor fi majorate de 5—7 ori. Reacția în lanț va duce la scumpirea altor agenți energetici și, prin urmare, a tuturor mărfurilor și serviciilor. În anul 1990 este de așteptat o scădere a producției cu cel puțin 5 la sută, iar a venitului național — cu 2—3 la sută. Ca urmare a falimentului întreprinderilor nerentabile, șomajul va afecta, potrivit celor mai modeste estimări, aproximativ 400 000 de persoane.

Aceste prognoze economice, deloc îmbucurătoare — arată T.A.S.S. — sporesc îngrijorarea maselor de oameni ai muncii. Cercurile conducătoare ale țării sînt conștiente de creșterea tensiunii sociale și încearcă să împiedice pierderea de către guvern a încrederii opiniei publice. Liderul „Solidarității", Lech Walesa, s-a pronunțat pentru acordarea unor împuterniciri speciale Consiliului de Miniștri al R. P. Polone. Potrivit opiniei sale, aceste împuterniciri ar urma să vizeze restructurarea economiei, schimbarea formelor de proprietate, demonopolizarea sectoarelor de stat și cooperatist, sistemul impozitelor, funcționarea băncilor, modificarea structurilor de stat, inclusiv a organelor de autoconducere teritorială.

Prima reacție la aceste propuneri a constat în aprecierea că aplicarea lor ar duce la limitarea considerabilă a rolului Seimului și deputaților, ar acorda guvernului dreptul de a adopta o serie de măsuri radicale — de exemplu pe planul deznaționalizării —, ignorînd parlamentul. Cititorii ziarului „Trybuna Ludu" atrag atenția asupra faptului că pentru împuterniciri extraordinare se pronunță astăzi aceeași „Solidaritate" care, pînă nu de mult, era împotriva acordării de asemenea împuterniciri guvernelor lui Z. Messner și M. Rakowski. Unii dintre cititori — relevă ziarul — califică acest demers drept o manevră politică în vederea înfăptuirii — prin instituirea unui fel de „stare de asediu" în economie — a unor schimbări care nu ar face decît să agraveze și mai mult situația oamenilor muncii.

Recent, agenția P.A.P. a informat că datoria externă a Poloniei se ridică la 38 miliarde dolari și 6 miliarde ruble transferabile, cei mai mari creditori fiind țările occidentale.

Opinia publică îngrijorată de creșterea agresivității grupurilor extremiste

VARȘOVIA 15 (Agerpres). — Într-o declarație făcută presei de purtătorul de cuvînt al P.M.U.P. se relevă că opinia publică este îngrijorată de excesele de stradă, de creșterea agresivității grupurilor extremiste, relatează agenția P.A.P. Oamenii care apără legea și ordinea sînt supuși unor umilințe, răufăcătorii rămînînd nepedepsiți. Se repetă acțiunile de vandalism față de monumente. Toate acestea subminează cinstea și demnitatea polonezilor, se reflectă negativ în relațiile cu țări vecine, reduc prestigiul internațional al Poloniei. Există încercări de substituire a legii prin acțiuni de pe poziții de forță și negarea regulilor elementare ale civilizației politice, a relevat purtătorul de cuvînt.

Intensificarea manifestărilor neofasciste în R.D.G.

relevată de ziarul „National-Zeitung"

BERLIN 15 (Agerpres). — Ziarul „National-Zeitung", din R.D. Germană, își exprimă îngrijorarea în legătură cu intensificarea manifestărilor neofasciste în R.D.G. — informează agenția A.D.N. Citînd o declarație a purtătorului de cuvînt al Partidului Național-Democrat din Germania, ziarul arată : „În timp ce în anul 1988 au fost înregistrate 44 de anchete ale poliției în legătură cu acțiuni și acte de violență neofasciste, anul acesta, pînă la sfîrșitul lunii noiembrie, s-au înregistrat deja 144 de asemenea acțiuni". De asemenea, s-au intensificat contactele cu grupările skinhead și cu alte formațiuni radicale de dreapta din R.F.G. și s-a înregistrat o proliferare a afișelor, simbolurilor și scrierilor difuzate de o organizație autointitulată „Frontul național" din Bielefeld (R.F.G.).

Simptome ale pericolului abaterii Ungariei spre dreapta

Un interviu al lui Karoly Grosz

BUDAPESTA 15 (Agerpres). — Într-un interviu acordat săptămînalului „Magyarorszag", Karoly Grosz, conducătorul Comitetului de organizare a Congresului al XIV-lea al P.M.S.U., s-a referit la pericolul abaterii Ungariei spre dreapta, relatează agenția M.T.I. „Cu toate că ne aflăm abia la începutul acestui proces, a arătat el, unele simptome le-am resimțit în timpul călătoriilor mele în provincie, există semne care indică incriminarea forțelor de stînga. După opinia mea însă nu poate exista democrație fără forțe de stînga".

Europa — imperativul garantării securității depline pentru toate popoarele

Zile de activitate intensă la Palatul Hofburg din Viena, unde, din luna martie a acestui an, își desfășoară lucrările două foruri de negocieri consacrate întăririi securității în Europa : între statele participante la Tratatul de la Varșovia și statele membre ale N.A.T.O., cu privire la forțele armate și armamentele convenționale și, pe de altă parte, între toate cele 35 de state participante la C.S.C.E. (Conferința pentru Securitate și Cooperare în Europa), avînd ca obiectiv convenirea de noi măsuri de creștere a încrederii și stabilității pe continent. În cadrul negocierilor dintre statele celor două alianțe militare menționate au fost prezentate, chiar în aceste zile, variante de proiect al viitorului tratat cu privire la forțele armate convenționale în Europa. Aceasta a fost posibil ca urmare a convergenței de poziții, realizate în urma unor laborioase negocieri, în probleme esențiale ce formează obiectul tratativelor — stabilirea unor plafoane reduse, egale pentru ambele alianțe militare și sub limite regionale pentru 6 categorii de forțe armate și armamente, precum și în ce privește schimbul de informații în legătură cu aceasta și verificarea obligațiilor asumate. Progrese notabile s-au înregistrat și în cadrul negocierilor cu participarea tuturor celor 35 de state.

Negocierile în curs constituie dovada înțelegerii tot mai largi că o Europă a securității depline pentru toate popoarele continentului nu poate fi clădită decît prin diminuarea și eliminarea factorilor de insecuritate existenți. Astăzi este unanim recunoscut că echilibrul atît de precar, statornicit de-a lungul deceniilor pe spirala înarmărilor, trebuie înlocuit cu un echilibru real și stabil, ce nu poate fi asigurat decît prin reducerea radicală a forțelor armate și armamentelor din spațiul european. În această privință, ca și în multe alte probleme, România nu a trebuit să-și reconsidere poziția de principiu, întrucît ea s-a pronunțat de mai mult timp și în mod constant pentru adoptarea unor măsuri efective de dezarmare în Europa. Este bine cunoscut că, într-un moment în care era respinsă categoric însăși ideea ca în procesul C.S.C.E. să fie luate în discuție aspectele dezarmării, țara noastră s-a numărat printre puținele țări ce au insistat pentru includerea în Actul final de la Helsinki a unui capitol distinct privind dimensiunea militară a securității europene. Au fost necesare eforturi perseverente pentru a determina depășirea concepției anacronice potrivit căreia problemele dezarmării în Europa ar fi rezervate exclusiv pentru două sau mai multe puteri nucleare, autoinvestite cu „dreptul" de a decide asupra destinelor continentului. Timpul a confirmat pe deplin că „problema problemelor" în Europa o constituie oprirea cursei înarmărilor, trecerea la măsuri efective de dezarmare.

În acest spirit, țara noastră a acordat și acordă o deosebită atenție reducerii forțelor armate și armamentelor convenționale în Europa, prin propunerile constructive prezentate la începutul negocierilor de la Viena, prin întreaga activitate desfășurată în vederea realizării unui acord corespunzător. De la tribuna Congresului al XIV-lea al partidului, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** sublinia în acest sens: **„Considerăm că trebuie să facem totul pentru a trece la reducerea tuturor armamentelor convenționale, de orice fel, pentru limitarea maximă a posibilității unei agresiuni împotriva vreunei țări, să se ajungă la o reducere radicală a cheltuielilor militare. Aceasta răspunde pe deplin intereselor tuturor popoarelor europene, ale întregii lumi și considerăm că este necesar ca Europa să-și asume răspunderea față de ea însăși și față de întreaga lume, de a acționa pentru dezarmare, pentru o lume a colaborării și păcii !".**

Constituie o realitate că, în pofida lecțiilor istoriei, în spațiul european s-au acumulat imense stocuri de armament convențional, care, adăugîndu-se armamentului nuclear, reprezintă un factor generator de grave primejdii la adresa păcii în Europa și în lume.

Se impune menționat că, în lumina acestei realități, România a propus încă din 1982 inițierea de negocieri directe între statele participante la Tratatul de la Varșovia și statele membre ale N.A.T.O. Are o deosebită importanță faptul că negocierile cu participarea celor 23 de state se află într-o strînsă legătură cu negocierile pentru noi măsuri de încredere, cu participarea ansamblului statelor semnatare ale Actului final de la Helsinki, toate statele continentului fiind astfel implicate în acest amplu proces.

Constituie, fără îndoială, un element încurajator că, încă de la început, s-a conturat un consens asupra necesității unor reduceri substanțiale a forțelor armate și armamentelor, pornind de la principiul de a se asigura un nivel tot mai ridicat de stabilitate și securitate printr-un nivel cît mai scăzut al înarmărilor. Practic, prin propunerile prezentate de România, de alte țări participante, se are în vedere o reducere de cel puțin 50 la sută față de nivelul actual. În al doilea rînd, se impune ca reducerile forțelor armate și armamentelor să fie însoțite de reducerea corespunzătoare a cheltuielilor militare. Susținînd acest punct de vedere, România, ca și alte țări, pornește nu numai de la efectele practice ale unei asemenea măsuri, care ar duce la dezangajarea unor mari resurse materiale și umane, în folosul dezvoltării economice și sociale, ci și de la realitatea că, altfel, reducerile preconizate, în condițiile menținerii nivelului actual al alocațiilor bugetare, ar fi un nonsens. Experiența a arătat că limitările cantitative au declanșat de fiecare dată o cursă calitativă. Avînd în vedere integrarea tot mai accentuată a unora din cele mai noi cuceriri științifice în cursa înarmărilor, s-ar ajunge rapid nu la o diminuare, ci, dimpotrivă, la o creștere a potențialului distructiv prin posibilele perfecționări tehnologice ale armamentului convențional. Pe de altă parte, există păreri diferite asupra modalităților practice de reducere a armamentelor convenționale. România, ca și alte țări participante, consideră că aceasta se poate face nu numai prin lichidarea fizică a armamentului și echipamentelor corespunzătoare, ci și prin modificarea definitivă a unora dintre acestea în vederea utilizării în scopuri pașnice. Respectiv, „reconversiunea" producției militare, existînd în această privință deja o bună experiență ce s-ar putea extinde.

În etapa următoare, negocierile se vor concentra, pornind de la proiectele de tratat prezentate, asupra unor aspecte tehnice — cifre și date privind plafoanele pentru fiecare stat în parte, verificarea indeplinirii măsurilor preconizate etc. Dezbaterile sînt însă numai aparent tehnice. În realitate, elaborarea criteriilor și principiilor care să guverneze calculele matematice trebuie să ia în considerare situația specifică a statelor participante, ca state suverane și independente, astfel încît măsurile ce vor fi adoptate să corespundă imperativului garantării unei securități egale pentru toate popoarele continentului.

Asigurarea unui echilibru militar real în Europa presupune, totodată, luarea în considerare a tuturor tipurilor de arme existente în acest spațiu geografic. Este adevărat că, potrivit mandatului convenit, negocierile de la Viena se referă doar la armamentul convențional (și nici acesta în întregime, pentru că, de pildă, forțele navale nu constituie obiect de negociere — concesie făcută la vremea respectivă țărilor N.A.T.O., care au preponderența categorică în acest domeniu și care acum refuză însăși ideea abordării acestui subiect într-un viitor apropiat) ; nu formează obiectul negocierilor nici armamentul nuclear. Or, armele nucleare fac parte din realitatea Europei — și încă partea cea mai amenințătoare. Cu atît mai amenințătoare, cu cît în cercurile N.A.T.O. se exprimă deschis atașamentul la anacronica doctrină a „descurajării nucleare" ca orientare politică de perspectivă, preconizîndu-se pe această bază măsuri de modernizare a armamentului nuclear ce nu intră sub incidența acordului privind rachetele cu rază intermediară de acțiune.

În ceea ce privește negocierile pentru noi măsuri de creștere a încrederii și întărirea stabilității în Europa, faptul cel mai semnificativ, amplu comentat aici, la Viena, este acordul cu privire la organizarea, în perioada 16 ianuarie — 5 februarie, a unui seminar asupra doctrinelor militare, cu participarea reprezentanților tuturor statelor europene, S.U.A. și Canadei, apreciat ca un experiment inedit, ce ar putea să slujească unei mai bune înțelegeri reciproce și, prin aceasta, să contribuie la impulsionarea negocierilor.

În atenția participanților se află în continuare o serie de propuneri, între care și propunerile României, vizînd dezvoltarea măsurilor de încredere convenite la Conferința de la Stockholm. Ceea ce se are în vedere în primul rînd este nu numai să se asigure — ca pînă în prezent — o informare reciprocă asupra diferitelor activități militare, ci să se ajungă la diminuarea intensității și amplorii unor astfel de activități.

Desfășurarea negocierilor de la Viena confirmă importanța hotărîrii adoptate ca cele două foruri să-și desfășoare activitatea paralel și în strînsă legătură, pornindu-se de la adevărul că orice progres pe linia creșterii încrederii între state este de natură să favorizeze desfășurarea negocierilor de dezarmare, cum, la rîndul lor, înțelegerile privind reducerea armamentelor vor marca decisiv climatul de încredere și stabilitate în Europa.

Dumitru TINU

Viena, decembrie 1989.

AGENȚIILE DE PRESĂ – *pe scurt*

PREMIERUL CONSILIULUI DE STAT AL R.P. CHINEZE, Li Peng, a primit, la Beijing, delegația pakistaneză condusă de A. S. Awan, ministrul de stat al informațiilor. De ambele părți s-a exprimat satisfacția în legătură cu evoluția relațiilor bilaterale, precum și dorința extinderii lor în continuare.

ÎNTREVEDERE SOVIETO — AFGANĂ. Ministrul afacerilor externe al U.R.S.S., Eduard Șevardnadze, a avut joi, la Moscova, o întrevedere cu ministrul de externe al Afganistanului, Abdul Wakil. Convorbirea s-a referit la aspecte ale reglementării problemei afgane.

LA PANMUNJON a avut loc o rundă de contacte de lucru între delegați din Nord și din Sud în probleme sportive. Au fost discutate detalii privind problema alcătuirii unei singure echipe a Nordului și Sudului Coreei pentru viitoarele Jocuri Sportive Asiatice, care vor avea loc la Beijing, anul viitor.

CONSFĂTUIRE. La Havana s-a încheiat consfătuirea națională de lucru a cadrelor de conducere ale Partidului Comunist din Cuba. În cadrul reuniunii a fost analizat modul în care sînt îndeplinite programele de dezvoltare economică și socială a țării. În cuvîntarea rostită la încheierea întîlnirii, Fidel Castro, prim-secretar al C.C. al P.C. din Cuba, a subliniat necesitatea unei evoluții pozitive în sectoarele care asigură dezvoltarea multilaterală a țării.

LA SOFIA s-au încheiat lucrările sesiunii Adunării Populare a R.P. Bulgaria. Au fost adoptate proiecte de lege vizînd perfecționarea activității în diferite domenii ale vieții economice și sociale.

DECES. La 14 decembrie a încetat din viață academicianul Andrei Saharov, om de știință sovietic din domeniul fizicii nucleare, laureat al premiului Nobel pentru pace, deputat în Congresul Deputaților Poporului al U.R.S.S.

EPIDEMIE DE GRIPĂ. După cum relatează agenția T.A.S.S., în mai multe orașe din Uniunea Sovietică se înregistrează începutul unei epidemii de gripă care afectează cel mai mult pe copii, adolescenți și bătrîni. La Moscova, începînd cu ziua de luni se înregistrează zilnic 35 000 de cazuri de gripă, dar acest „prag" este depășit în 15 orașe între care și Leningrad.

GREVĂ. Membrii celui mai mare sindicat din Grecia — Confederația Generală a Muncitorilor Greci — au participat, joi, la o grevă de mai multe ore, revendicînd îmbunătățirea condițiilor lor de viață și de muncă. Această acțiune grevistă a fost sprijinită și de alte centrale sindicale grecești.

5

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : Cod 71 341. București Piața Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sectorul export-import presă P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64—66. Tiparul : Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360

Biblioteca județeană MUREȘ TÎRGU-MUREȘ